

Colecția: Rromani didaktika

Numărul RED: 4

Autor: Ionel Cordovan

Titlul resursei educaționale:

E postpozicionăla grafeme:

- ✓ i grafema „q”;
- ✓ i grafema „θ”;
- ✓ i grafema „ș”.

Avizat în Consiliului Consultativ al disciplinei limba maternă rromani,
de la nivelul Inspectoratului Școlar Județean Bihor, în data de 7
decembrie 2022

©Rromani didaktika; E postpozicionăla grafeme

I GRAFÈMA „q”

q

Sar drabaras/ phenas i grafèma „q”?

Kana SI la anglal i grafèma „n”, drabaras la „g”

nq → **g**

Sar xramosaras?

Sar drabaras?

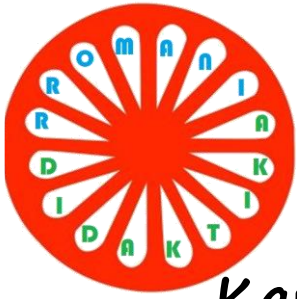
e çhavenqo kher → *e çhavengo kher*

e çhavenqi klàsa → *e çhavengi klàsa*

e çhavenqe khera → *e çhavenge khera*

e çhavenqe klàse → *e çhavenge klàse*

©Rromani didàktika; E postpozicionàla grafème

I GRAFÈMA „q”

Kana si la anglal i grafèma „n”, drabarel pes „k”

~~n~~q → k

O pučhipen

O amboldipen

Kasqo lil si nevo?

E čhavesqo lil si nevo.

Kasqi bibi si terni?

E čhavesqi bibi si terni.

Kasqe lila si neve?

E čhavesqe lila si neve.

Kasqe bibă si terne?

E čhavesqe bibă si terne.

©Rromani didàktika; E postpozicionàla grafème

I GRAFÈMA „Q”

Kana si la anglal i grafèma „n”, drabarel pes „g”

nq → g

O pučhipen

O amboldipen

Kasqo kher si baro? → E čhavenqo kher si baro.

Kasqi klàsa si bari? → E čhavenqi klàsa si bari.

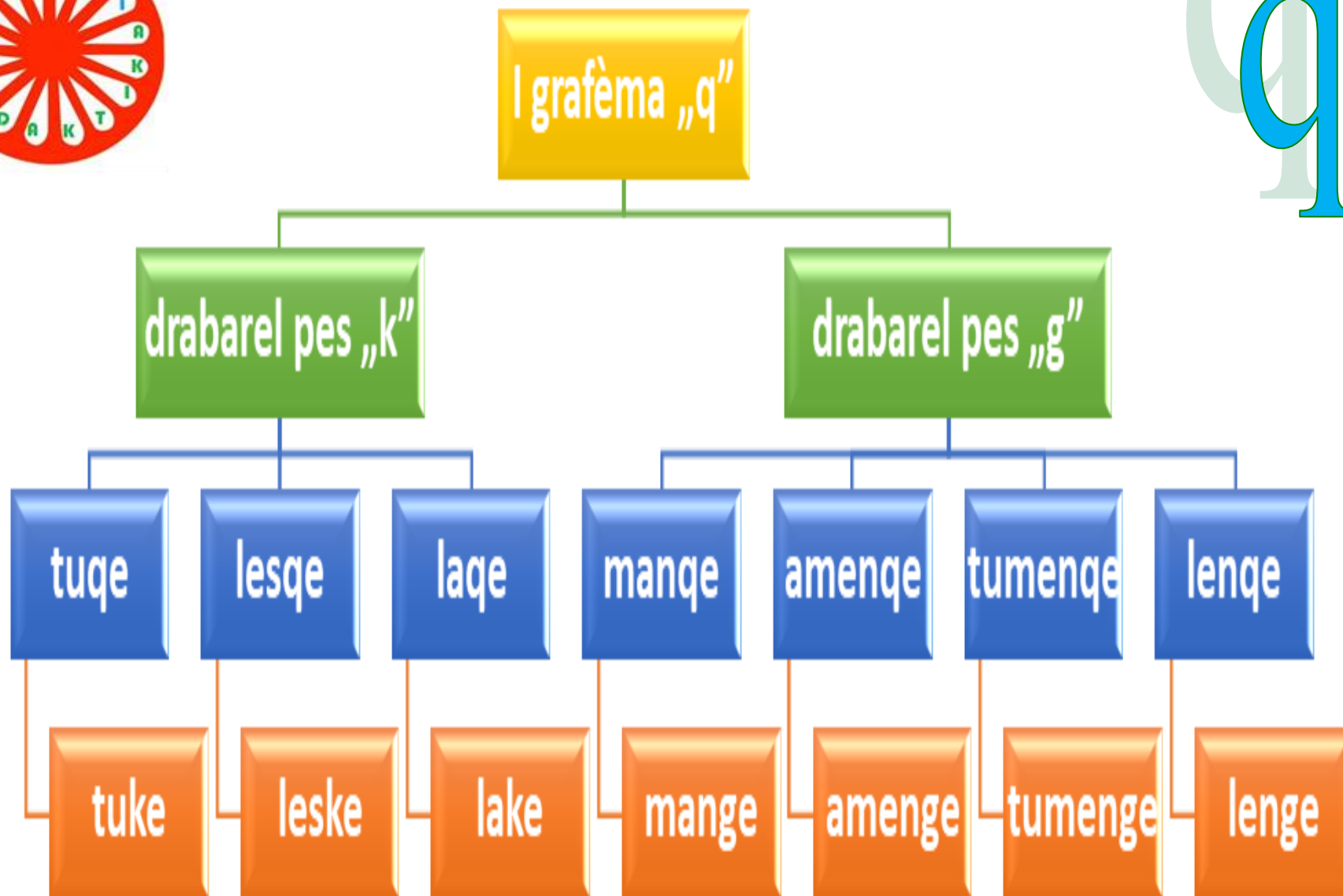
Kasqe khera si bare? → E čhavenqe khera si bare.

Kasqe klàse si bare? → E čhavenqe klàse si bare.

©Rromani didàktika; E postpozicionàla grafème

q

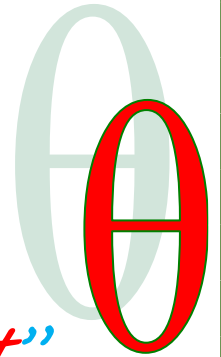
©Rromani didàktika; E postpozicionàla grafème

I GRAFÈMA „θ”

Sar drabaras/ phenas i grafèma „θ”?

Kana NA SI la anglal i grafèma „n”, drabaras la „t”

nθ → t

Sar xramosaras?

Sar drabaras?

and-o gav = gavesθe

gaveste

k-o manuś = manuśesθe

manuśeste

andar o veś = veśesθar

veśestar

kaθar i čhaj = čhajaθar

čhajatar

©Rromani didàktika; E postpozicionàla grafème

I GRAFÈMA „θ”

Sar drabaras/ phenas i grafèma „θ”?

Kana SI la anglal i grafèma „n”, drabaras la „d”

nθ → d

Sar xramosaras?

Sar drabaras?

and-e gava = gavenθe → gavende

k-e manuša = manušenθe → manušende

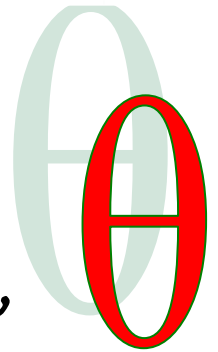
andar e veša = vešenθar → vešendar

kaθar e čhaja = čhajanθar → čhajandar

©Rromani didàktika; E postpozicionàla grafème

I GRAFÈMA „θ”

Kana si la anglal i grafèma „n”, drabarel pes „t”

~~n~~θ → t

O pučhipen

O amboldipen

Kaj zas ame?

Ame zas gavesθe.

Kasθe kerel buti?

Vov kerel buti manuśesθe.

Kaθar avel o čhavo?

O čhavo avel veśesθar.

Kasθar avel i daj?

I daj avel čhajaθar.

©Rromani didàktika; E postpozicionàla grafème

I GRAFÈMA „θ”

Kana si la anglal i grafèma „n”, drabarel pes „d”

nθ → d

O pučhipen

O amboldipen

Kaj zas ame?

Ame zas gavenθe.

Kasθe keren buti?

Von keren buti manušenθe.

Kajθar aven e čhave?

E čhave aven vešenθar.

Kasθar avel e daja?

E daja aven čhajanθar.

©Rromani didàktika; E postpozicionàla grafème

I grafèma „θ”

drabarel pes „t”

drabarel pes „d”

tuθe

lesθe

laθe

manθe

amenθe

tumenθe

lenθe

tute

leste

late

mande

amende

tumende

lende

©Rromani didàktika; E postpozicionàla grafème

I grafèma „θ”

drabarel pes „t”

drabarel pes „d”

tuθar

lesθar

laθar

manθar

amenθar

tumenθar

lenθar

tutar

lestar

latar

mandar

amendar

tumendar

lendar

©Rromani didàktika; E postpozicionàla grafème

I GRAFÈMA „ș”

Sar drabaras/ phenas i grafèma „ș”?

Kana NA SI la anglal i grafèma „n”, drabaras la „s”

~~nș~~ → s

Sar xramosaras?

Sar drabaras?

e/le vurdoneșca

e/ le vurdonesa

e/le dadeșca

e/le dadesa

e/le rojașca

e/ le rojasa

e/ le phenășca

e/ le phenăsa

©Rromani didàktika; E postpozicionàla grafème

I GRAFÈMA „ç”

Sar drabaras/ phenas i grafèma „ç”?

Kana SI la anglal i grafèma „n”, drabaras la „c/ç”

nç → c/ç

Sar xramosaras?

Sar drabaras?

e/le vurdonenç

e/ le vurdonenç

e/le dadenç

e/le dadenç

e/le rojanç

e/ le rojanç

e/ le phenănç

e/ le phenănç

©Rromani didàktika; E postpozicionàla grafème

I GRAFÈMA „Ş”

Kana na si la anglal i grafèma „n”, drabarel pes „s”

~~n~~Ş → S

O pučhipen

O amboldipen

Soşa zal o čhavo?

O čhavo zal e vurdoneşa.

Kaşa si o Florin?

O Florin si e dadeşa.

Soşa xal i čhaj?

I čhaj xal e rojaşa.

Kaşa avel i rakli?

I rakli avel la phenăşa.

©Rromani didàktika; E postpozicionàla grafème

I GRAFÈMA „ç”

Kana si la anglal i grafèma „n”, drabarel pes „c/ț”

nç → c/ț

O pučhipen

O amboldipen

Soça zan e čhave? → E čhave zan e vurdonençã.

Kaçã si e rakle? → E rakle si e dadençã.

Soça xan e čhaja? → E čhaja xan e rojançã.

Kaçã aven e raklã? → E raklã aven le phenãnçã.

©Rromani didàktika; E postpozicionàla grafème

I grafèma „ç”

drabarel pes „s”

drabarel pes „c/ț”

tuça

leça

laça

mança

amença

tumença

lença

tusa

lesa

lasa

manța

amența

tumența

lența

©Rromani didàktika; E postpozicionàla grafème